

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 727/2026
04.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље – противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Милош Арсић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ББ из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Александар Стаменковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 314/25 од 02.09.2025. године, у седници одржаној 04.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог – противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 314/25 од 02.09.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П2 119/22 од 24.12.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака, закључен пред матичарем у селу ... под бројем 1. дана 23.05.2012. године, због озбиљно и трајно поремећених брачних односа. Ставом другим изреке, малолетна деца ВВ рођена ...2012. године и ГГ рођена ...2014. године поверена су на чување, негу, васпитање и на самостално вршење родитељског права тужиљи – мајци АА. Ставом трећим изреке, уређен је начин виђања и одржавања личних односа малолетне деце са туженим као оцем на начин ближе описан у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне деце месечно плаћа по 13.000,00 динара, по детету, законском заступнику малолетне деце – тужиљи као мајци, на руке и то сваког 01, а најкасније до 05-тог у месецу за текући месец, почев од дана правноснажности пресуде, па све док за то буду постојали законски разлози. Ставом петим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Допунском пресудом Основног суда у Бујановцу П2 119/22 од 02.07.2025. године одбијен је као неоснован тужбени захтев туженог – противтужиоца којим је тражио да се мал. ВВ и мал. ГГ повере на негу, чување и васпитање туженом, као оцу, а тужиља да се обавезе да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа сваког месеца по 8.000,00 динара по детету, укупно 16.000,00 месечно на његов рачун у банци сваког 05-тог у месецу за текући месец и то тако што ће доспеле рате платити

одједном, као и тужбени захтев којим је предложен начин одржавања личних односа тужиље – противтужене са малолетном децом.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 314/25 од 02.09.2025. године, одбијене су као неосноване жалбе туженог – противтужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Бујановцу П2 119/22 од 24.12.2024. године у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке и допунска пресуда тог суда П2 119/22 од 02.07.2025. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени – противтужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23), чије се одредбе у овој правној ствари примењују на основу члана 202. Породичног закона, Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 23.05.2012. године и у току брачне заједнице добили су два ћерке, мал. ВВ, рођену ...2012. године и мал. ГГ рођену ...2014. године. Односи међу супружницима су се пореметили након што је тужиља задобила повреду ноге 2019. године, због чега је 2022. године напустила брачну заједницу, којом приликом су малолетна деца остала код туженог. ЦСР Брање је дао мишљење 16.11.2022. године да је тужиља била приморана да напусти брачну заједницу, да је тужени оспоравао контакт између деце и тужиље и својим понашањем утицао на отуђење деце од мајке, а да мајка поседује добре родитељске капацитете за преузимање бриге о деци. Према мишљењу ЦСР Бујановац од 05.01.2023. године отац поседује капацитете потребне за старање о малолетној деци која треба да се повере на самостално вршење родитељског права туженом. Како су органи старатељства дали различита мишљења, одређено је извођење доказа вештачењем преко Комисије вештака медицинске струке КЦ Ниш, Центра за заштиту менталног здравља, Одељења дечије и адолесцентне психијатрије који је у налазу и мишљењу од 22.11.2024. године дао мишљење да тужиља поседује родитељске капацитете за реализацију старатељства над децом, а да тужени не схвата потребу деце за мајком, те да својим понашањем доприноси отуђењу деце од мајке. Функционисање родитеља мора бити у интересу деце, без утицаја је формирање негативне слике о родитељима, јер је то и негативни утицај на психичку стабилност деце, те да материјалне услове за одгој деце могу да пруже и један и други родитељ, с тим што је стручни тим дао предност мајци са препоруком одржавања односа између родитеља који би био у најбољем интересу децу. Према налазу и мишљењу судског вештака - дечијег психолога Снежане Станковић од 18.04.2024. године оба родитеља су компетентни родитељи, али се тужени мање бави потребама деце, јер има своје

родитеље који компензују недостатак мајке и оца у току дана. Малолетна деца нису виђала мајку годину и по дана, јер отац није хтео са њом да разговара, не узимајући у обзир развојне потребе деце која нису у стању да донесу објективни, самостални став и мишљење и слободно га јавно изнесу. У разговору са вештаком деца су показивала одређену анксиозност, напетост и отпор, а за целокупну насталу ситуацију искључиво је одговоран тужени који није знао и умео да препозна психолошке потребе деце да одржавају редовне контакте са тужиљом као мајком. Према мишљењу вештака деца треба да буду поверена мајци на старатељство уз честе контакте са оцем, а актуелно понашање деце и отпор према мајци је последица дуготрајног емотивног притиска на децу од стране оца. Из извештаја ОШ „ДД“ од 09.01.2024. године малолетна ГГ је редован ђак, није конфликтна, поштује сва правила у школи, активно учествује на часовима, док малолетна ВВ такође редовно похађа наставу и има добар успех. На родитељске састанке је долазио искључиво њихов деда, никада отац, кога је учитељица покушавала да контактира телефоном, али он није одговарао, а на организоване приредбе у школи је присуствовала мајка која се стално интересује за своју децу путем телефона и отворена је за сарадњу са учитељом и разредним старешином. Тужиља је у сталном радном односу код АД „БЂ“ ... и остварује месечну зараду око 49.000,00 – 50.000,00 динара и живи у стану који је опремљен. Тужени је у сталном радном односу код истог послодавца, зарађује месечно око 45.000,00 – 46.000,00 динара, помажу му родитељи са којима живи у заједници, поседује сопствену маханизацију и остварује приходе од пољопривреде, а такође отац туженог остварује и пензију од око 60.000,00 динара, док његова сестра која живи заједно са њима и по основу инвалидитета прима 36.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да је у најбољем интересу малолетне деца да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права, уз уређен начин одржавања личних односа са оцем и обавезу оца да доприноси издржавању малолетне деце са по 13.000,00 динара за свако дете.

Врховни суд налази да се ревизијом туженог - противтужиоца неосновано побија другостепена пресуда због погрешне примене материјалног права.

Према члану 3. став 1. Конвенције о правима детета (Закон о ратификацији конвенције Уједињених нација о правима детета „Службени лист СФРЈ“ - Међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ – Међународни уговори број 4/96 и 2/97) у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета без обзира на то да ли га спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Државе чланице се обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и преузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере (став 2.).

Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. У спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета (члан

266. став 1. наведеног закона) и пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима (члан 270.).

Правилно су нижестепени судови применили материјално право и утврдили најбољи интерес малолетне деце одлучујући да мајка самостално врши родитељско право прихватајући мишљење Комисије вештака КЦ Ниш, а да са оцем одржавају редовне личне контакте уређене у складу са предлогом ЦСР Врање, који је мишљење дао на основу актуелне породичне ситуације и породичних прилика парничних странака. Супротно наводима ревизије, овај суд сматра да су приликом доношења одлуке, нижестепени судови правилно проценили све елементе најбољег интереса малолетне деце, као и способност родитеља да задовоље развојне, васпитне, емоционалне и образовне потребе деце утврђене у смислу чланова 6. и 266. став 1. Породичног закона. Наиме, оба родитеља су мотивисана за вршење родитељског права и у тој улози испољавају капацитете, али за разлику од оца мајка изражава интензивну потребу да буде са децом, преузима све кораке да би то остварила, одржава однос са децом, а исказан став деце прихвата као последицу што су деца уплашена и понашају се како морају, а не како желе, рационална је, има контролу емоција и у односу на децу труди се да их заштити и да их не повређује и поседује све родитељске капацитете за самостално вршење родитељског права, док насупрот томе тужени као отац брине о деци сматрајући задовољење материјалних потреба као најбитније, а занемарује потребу деце за мајком, што је нарочито битно с обзиром на узраст и женски пол деце, где је објекат мајке нарочито важан за психички развој деце, због чега је оцењено да су његови родитељски капацитети делом нарушени због несхватања потребе деце за мајком. Следом наведеног, нису основани наводи ревизије да малолетну децу требају поверити оцу на самостално вршење родитељског права, с обзиром да су нижестепени судови приликом одлучивања ценили налаз и мишљење Комисије вештака медицинске струке КЦ Ниш, који је предност дао мајци. Такође, насупрот ревизијским наводима неосновано се указује на писану изјаву мал. ВВ која је навела да жели да живи са оцем, с обзиром да из налаза и мишљења судског вештака дечијег психолога Снежане Станковић произлази да одговори деце нису аутентични, да иста не могу да донесу објективно и самостално мишљење, те да малолетна деца дају овакво изјашњење пре свега због социјалне преваге наводећи друштво као оријентацију ка селу где живе, при чему у присуству оца јасно изражавају несигурност у одговорима.

Супротно ревизијским наводима, а полазећи од одредаба материјалног права из Породичног закона и правилно утврђених могућности туженог као дужника издржавања и потребе малолетне деце као поверилаца издржавања, применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. и 162. став 3. Породичног закона, правилно су нижестепени судови оценили да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање малолетне деце плаћа по 13.000,00 динара месечно од својих редовних примања, с обзиром да остварује зараду, те да има могућност и да се додатно радно ангажује. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој малолетне деце, која су школског узраста, у складу са њиховим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање деце обезбеђивати мајка која ће се свакодневно бринути о њима, како потребним новчаним

износом, тако и доприносом у виду рада и старања који се свакодневно улажу у негу и подизање малолетне деце.

Насупрот ревизијским наводима бољи материјални услови нису од одлучујућег утицаја на поверавање вршења родитељског права једном од родитеља тј. оцу, већ се цени само као један од чинилаца приликом одлучивања, јер родитељи деце треба да омогуће задовољење најпре емотивних, социјалних, васпитних и образовних потреба, а примена правила стандарда најбољег интереса детета значи да се процењује ко је од родитеља према полу, узрасту и потребама деце у могућности да на бољи начин омогући деци правилан раст и развој, што је у конкретном случају тужиља која има адекватне материјалне услове, као и остале родитељске компетенције и у односу на туженог боље разуме и препознаје потребе деце.

Осталим ревизијским наводима туженог – противтужиоца се посредно или непосредно оспорава чињенично стање које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Међутим, ови наводи нису основани, јер не доводе у сумњу правилност побијане пресуде у погледу одлуке о поверавању малолетне деце, уређивању личних односа и висини издржавања, као ни правилну примену материјалног права садржаног у наведеним одредбама Породичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић